

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ВИПУСКНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОГО
ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

УІТ

**ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«НАУКА ТА ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ
ЮРИСПРУДЕНЦІЇ»**

2 листопада 2015 року

УДК 340.12.001
ББК 67.0
П 78

Відповідальні за випуск:

О.О. Нанарова – член Секретаріату Асоціації випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Асоціація випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

П 78 Матеріали VI Всеукраїнської наукової конференції «Теорія та практика сучасної юриспруденції». – Х.: Асоціація випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – Харків: 2015. – 239 с.

Тези друкуються мовою авторів у авторській редакції.

Адреса редакційної колегії: вул. Пушкінська, 77, к. 116, Харків, 61024, України.

УДК 340.12.001
ББК 67.0

**© Асоціація
випускників
Національного
юридичного
університету імені
Ярослава Мудрого**

передбачено рівні умови для всіх учасників ринку торгівлі та можливість надання доступу до інформації про діяльність різних компаній. ФКЦББ отримала право реєструвати абсолютно всі цінних паперів, що випускаються в обіг. Вона, також, строго стежила за наданням інвесторам всіх цікавлять їх відомостей про діяльність компаній і підприємств.

Отже, можна дійти висновку, що основою політики Ф. Рузвельта, що отримала назву «Нового курсу», стала ідея активного державного регулювання, спрямованого на зміни в соціально-економічній та банківській сфері. Його політика зберегла США від тотального краху в економічній та фінансовій сфері та допомогла перебороти економічну кризу загалом.

*Лісогорова Катерина Миколаївна,
к.ю.н, доц. кафедри історії держави і права
України та зарубіжних країн
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

Страховання від вогню в УСРР у 1920-х рр.

В 20-х роках ХХ століття в УСРР була прийнята ціла низка нормативно-правових актів, які регламентували процес здійснення страхових операцій. Страховання від вогню було одним з поширених видів майнового страхування в цей період. Це пояснювалося тим, що основними будівельними матеріалами були дерево, солома, тобто легкозаймисті предмети. Страховання від вогню передбачало не тільки небезпеку від останнього, а також і від удару блискавки, від вибуху, навіть якщо все це не супроводжувалося появою полум'я. Крім того, страхувалися особливо небезпечні предмети - порох та інші вибухові речовини, а також такі цінні предмети, як золото.[1,с.121].

Законодавство передбачало здійснення операцій по страхуванню від вогню як в обов'язковому, так і в добровільному порядку.

У 1922 р. обов'язкове окладне страхування від вогню було введено в Харківській, Полтавській, Чернігівській, Київській, Катеринославській та Подільській губерніях, Одеській, Донецькій та Волинській губерніях.

Представники комнезамів, райвиконкомів виступали з доповідями на робітничих, селянських зборах і конференціях щодо пропаганди страхування. З ними тісно співпрацювали окружні та дільничні страхові агенти. [2, с.9].

Райвиконкоми й сільради також здійснювали нагляд за своєчасною здачею страхових платежів.

При затвердженні плану сільськогосподарського страхування на 1924-1925 рр. Рада Народних Комісарів СРСР і Рада Праці й Оборони СРСР зазначали важливе значення для підтримки стабільності й розвитку селянського господарства проведення не тільки страхування від вогню, але також страхування посівів від градобою, худоби від падежу.

Однак, пізніше було прийнято рішення щодо збереження обов'язковості страхування від вогню, а страхування посівів та худоби пропонувалось здійснювати лише в тих випадках і в тих губерніях, де на це буде згода більшості сільських громад. [3,с.178-179].

Окладне страхування від вогню в сільській місцевості в Україні на 1924 – 1925 рр. встановлювалося зі значними змінами в порівнянні з 1923 р.: були знижені страхові платежі, збільшено відсоток найбільшого населення (з 3% до 10 %), яке могло бути повністю звільнено від сплати страхових внесків, тобто їх будівлі були застраховані безкоштовно. Були встановлені пільги для сільського населення, звільненого повністю або частково від сплати єдиного сільськогосподарського податку. [4,с.8].

Що стосується міського обов'язкового окладного страхування від вогню в Україні, то всередині 1920-х років воно здійснювалось у розмірі 50 % дійсної вартості будівель, але не більше 2500 руб. для житлових будівель й 500 руб. для нежитлих. Усе це повинно було полегшити процес проведення страхування для власників будівель, бо при бажанні вони могли застрахувати своє майно шляхом добровільного страхування. Страховий період та термін сплати страхових платежів були такими ж, як і щодо сільського обов'язкового страхування.[4, с.9]

Відповідно до постанови Ради Праці й Оборони СРСР на території Союзу РСР, (як і в Українській РСР) вводилося і на 1925-1926 бюджетний рік сільське обов'язкове окладне страхування від вогню [5,ст.464]. Населенню, також, в цей період надавалися певні пільги, щодо окладного сільського страхування будівель від вогню с. Так, найбільш і розорені стихійним лихом сільські господарства, а також добровільні пожежні організації, що страхували службові будівлі, звільнялися від внеску страхових платежів повністю або частково.

Щодо обов'язкового окладного страхування в містах на 1925 -1926 рр., то воно також встановлювалося Радою Праці й Оборони СРСР спеціальною постановою [5,ст.465].

Плани страхування від вогню були розроблені й на наступні 1927- 1929 рр.

Упродовж 20-х років ХХ століття спостерігалось поступове зростання чисельності страхових операцій від вогню в основному в обов'язковій формі. Натомість добровільне страхування не набуло такого поширення, оскільки викликало недовіру населення, щодо можливості держави нести відповідальність за взяті на себе зобов'язання.

Список літератури: 1.Словарь страховых терминов / Под ред. С.А. Рыбникова и В.С. Гохмана. – М.: Изд. Главн. правл. гос. страхования. – 1925. –145с. 2. Державний архів Харківської області.–Ф.Р–203.–Оп.1.–Одзб.–1004.–С.1–9. 3. Обзор деятельности Совета Народных Комиссаров СССР, Совета Труда и Оборона за второе полугодие (апрель – сентябрь) 1923 – 1924 гг.– М.: Информ. бюро упр. делами Совнаркома и СТО СССР, 1925. – 240с. 4. *Легздинг*Н.Я.Государственное имущественное страхование на Украине. – Х.: Укргосстрах, 1924.– 24с. 5. СЗ СССР. –1925. –№ 63.

*Мамаєв Ілля Олександрович,
студент 1 курсу Інституту підготовки
кадрів для органів юстиції України НІОУ
імені Ярослава Мудрого*

ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ НАПОЛЕОНА

Кодекс Наполеона (або Цивільний кодекс Франції)- це звід цивільного законодавства, що був розроблен та прийнят за ініціативою Наполеона Бонапарта у 1804 році. Актуальність його дослідження полягає в тому, що він був першим правовим документом подібного типу європейської буржуазної епохи, відіграв революційне значення у становленні багатьох сучасних правових систем та продовжує діяти й розвиватися у низці держав.

Цивільний кодекс закріпив досягнення Великої французької революції, що мала на меті змінити абсолютну монархію, побудувати нове демократичне суспільство та продвинути прогресивні ідеї. Після прийняття, кодекс був поширений на французькі колонії, і ще на майже всі європейські держави, завойовані Наполеоном або ж ті, які вступили із ним альянс (це були Італія, Голландія, Бельгія, герцогство Варшавське, Вестфальське царство та інші). У ХІХ столітті на базі французького кодексу були розроблені цивільні закони молодих країн у Центральній Америці. Цивільний кодекс працює з деякими змінами не тільки у Франції, а й в Бельгії, Люксембурзі та Домініканській республіці, залишаючись основою сучасного цивільного права.

Слід відзначити те, що документ відрізнявся точністю юридичних формулювань, чіткістю трактування основних понять і інститутів цивільного права. Він налічував 2281 статтю і містив в собі вступний титул і 3 книги. Структура кодексу спиралась на схему побудови інституцій римського права: особи, речі, спадкування і зобов'язання. У сучасному праві це одержало назву «інституційність»

У першій частині розглядаються акти громадянського стану, такі як шлюб, розлучення, опіка, усиновлення. Проголошуються ідеї громадянської рівності та свободи. Визначаються норми правоздатності та дієздатності осіб, яка залежала від віку (стаття 488 визначала повноліття у 21 рік. Після досягнення повноліття, особа визнавалася «здатною до всіх дій цивільного життя»), здоров'я (стаття 489 передбачала позбавлення дієздатності осіб, що страждали «недоумством , божевіллям або сказом »). Також можна вважати, що дієздатність залежала і від статі (правила Кодексу про шлюб містили певні обмеження прав дружини).

Друга частина висвітлювала речові права. Дореволюційні принципи передбачали поділ майна на родове та набуте. Виходячи із неактуальності такої концепції, Кодекс Наполеона закріпив розподіл майна на рухоме та нерухоме. Головною темою другої книги можна назвати інститут власності. У ньому ми спостерігаємо відмову від феодальних уявлень. Значною помилкою і мінусом кодексу в цій частині можна назвати те, що він надавав великого значення приватній власності, але абсолютно не регулював спільну.

Третя частина "Про різні способи, якими набувається власність" була найбільша за обсягом і містила у собі інформацію про те, яким чином майно може бути подароване, передано, успадковане тощо. Кодекс встановлював, що «Власність на майно набувається шляхом успадкування, шляхом дарування між живими, за заповітом і в силу зобов'язань». Принципи спадкування зробили великий крок вперед, в порівнянні з багатьма іншими дореволюційними законами. Наприклад, була запроваджена чітка система пріоритетності спадкоємців, що передбачала їх розподіл по чергах:

- 1) діти та інші нізхідні
- 2) привілейовані Родичі по бічній и вісхідній лінії